

PROCÉS PARTICIPATIU D' AVALUACIÓ DEL PROGRAMA LEADER PLUS A LA GARROTXA I DISSENY DE L' ESTRATÈGIA COMARCAL (2007-2013)

CONCLUSIONS

AVALUACIÓ DEL PROGRAMA LEADER PLUS

Les entrevistes realitzades a les empreses que han participat en el programa Leader Plus de la Garrotxa i el Collsacabra i la primera jornada de participació han permès recollir les impressions, necessitats i problemàtiques percebudes pels propis participants durant el procés. A continuació es presenten les principals conclusions.

ESTRATÈGIA COMARCAL

- Bon coneixement de l'estratègia comarcal per part de les empreses segons la seva percepció.
- En funció de les aportacions fetes pels participants, es pot concloure que es valida l'estratègia comarcal en què es basa el Leader Plus. Es considera molt positiu l'enfocament en els tres vectors. Els eixos més valorats són el foment d'una nova cultura empresarial, el foment de l'economia i els productes locals, la preservació dels recursos energètics i la conciliació de la vida personal i laboral.
- En un sentit més ampli, les empreses participants al Leader Plus, valoren molt positivament la potenciació del territori, la producció local, el desenvolupament de les àrees rurals i la responsabilitat social empresarial. La Marca de Qualitat comarcal és l'aspecte menys valorat, considerant-se secundari.

PROCÉS DE SOL·LICITUD DELS AJUTS

- La valoració global de la informació i assessorament donats des de la FGL és positiva o molt positiva. Com aspectes a reforçar es destaquen la coherència en els criteris durant tot el procés i la millora de la informació i la transparència en la denegació dels ajuts.
- Existeix una demanda força unànime de simplificar el procés a nivell burocràtic, tant per l'elaboració de la memòria com per l'execució del projecte. Però alhora, es considera que seria útil complementar la memòria escrita amb una visita a l'empresa o amb una entrevista personal que permeti obtenir un millor coneixement del projecte.

- També cal destacar dos aspectes que es detecten en el procés d'avaluació i que ja quedaran coberts sota les directrius del nou programa Leader. Es tracta, d'un banda, de la percepció de moltes microempreses de quedar excloses dels ajuts per part d'empreses de major envergadura i de la concentració d'ajuts a la ciutat d'Olot.

EL PLA DE MILLORA

- El valor afegit del programa Leader Plus amb l'elaboració d'una diagnosi i el disseny d'un pla de millora ha permès a moltes empreses accedir a uns coneixements que no tenien que han suposat millores en la seva activitat. D'altra banda, en empreses habituades a utilitzar aquestes metodologies no s'ha apreciat cap canvi important i en un cas es valora el procés negativament per la feina afegida que suposa.
- S'observen diferències importants entre empreses en funció de la seva mida i la seva tradició a documentar els processos empresarials. En aquest sentit, les microempreses poc habituades a la procedimentació de les tasques tenen dificultats per invertir el temps necessari, consideren el procés massa exigent i senten que existeix un greuge comparatiu en relació a les empreses més grans.
- Les actuacions proposades en els plans de millora en general es valoren positivament tot i que es demana que siguin més realistes, viables i adaptades a cada empresa.

L'ACOMPANYAMENT

- Pel que fa a l'acompanyament, es coincideix unànimement en la importància de mantenir el mateix acompanyant durant tot el procés i es demanen assessors especialitzats per cada un dels àmbits de treball en l'estil de l'assessorament econòmic rebut.

EL CODI DE GESTIÓ SOSTENIBLE

- Les valoracions recollides entorn el Codi de gestió sostenible recomanen un debat en aquest sentit que reflexioni sobre els objectius i la manera més adient per assolir-los. Les empreses han apuntat la seva utilitat com a metodologia de treball i mecanisme per implantar mesures de responsabilitat social empresarial i per comunicar-se, mentre que el seu valor com ha segell de certificació ha estat més qüestionat. En aquest punt pot haver un cert lligam amb un altre debat necessari en relació a la Marca de Qualitat o la certificació de productes de la comarca. Així mateix, cal analitzar les dificultats de les empreses no adherides per incorporar-se a aquesta filosofia de treball.

SERVEIS NECESSARIS PER LES EMPRESES

- S'observa que el contacte continuat de la FGL amb les empreses durant la implantació dels projectes no ha servit per donar a conèixer la resta de serveis que ofereix.

- A través de les entrevistes es constata que abans d'aprofundir i concretar els serveis que pot oferir la FGL a les empreses, és necessària una reflexió en profunditat sobre quina ha de ser la seva funció, quin paper té o pot tenir a la comarca i com s'ha de relacionar amb els altres organismes ja existents. Aquest debat hauria de donar resposta a la voluntat de dinamització estratègica de la comarca existent des de la FGL i a la demanda d'un increment de l'eficiència i un no solapament de serveis oferts des de les diferents institucions existents que han expressat les empreses.
- Pel que fa a les necessitats no satisfetes de les empreses, amb independència de la forma de donar-hi resposta, destaquen les demandes d'assessorament per a la identificació i tramitació de subvencions, les dificultats per trobar personal qualificat i la necessitat de crear xarxes de distribució dels productes locals existents.

EL PATRONAT DE LA FUNDACIÓ GARROTXA LÍDER

- Finalment, cal assenyalar la falta d'implicació del Patronat en el projecte. Malgrat la definició conjunta de l'estratègia comarcal, *a priori*, no sembla que aquesta estratègia es faci extensible a les polítiques municipals o supramunicipals dels ens públics o als plantejaments estratègics de les entitats privades tot i que aquesta coordinació propiciaria la implantació d'accions complementàries al Leader.

DISSENY DE L'ESTRATÈGIA PER AL LEADER (2007-2013)

La segona jornada de participació ha servit per realitzar una reflexió conjunta per sectors de quines són les principals mancances que actualment es detecten en cada àmbit. A partir d'aquí, i sempre dins del marc que estableix el Leader (2007-2013), s'ha valorat de quina manera aquesta iniciativa europea pot contribuir a cobrir les necessitats identificades.

L'anàlisi de la informació presentada a la jornada i del treball realitzat pels diferents grups permet treure un seguit de conclusions.

MANCANCES DETECTADES

- Es manifesta una demanda generalitzada de col·laboració com a mecanisme per assolir millors resultats. Aquesta col·laboració es proposa a diferents nivells: entre empreses del mateix sector, entre sectors i dins de l'administració. Cal assenyalar que indica una predisposició molt positiva i important per part dels agents potencialment involucrats en el nou Leader, d'una banda, perquè el PDR demana la sinèrgia entre els projectes presentats i, de l'altra, perquè dins l'estratègia de la FGL, en el vector social, es recull la importància de fomentar el teixit associatiu.

- La importància de la identificació amb la comarca i del valor del territori com actiu i com a element de qualitat és contínuament present en el debat, sobretot a nivell dels sectors agroalimentari i turístic, i per part de les administracions. Aquest valor fonamenta el plantejament de crear una marca de productes de qualitat vinculada a la Garrotxa. La importància i viabilitat d'aquesta marca no és tan clara quan es fa un plantejament més genèric de marca global de qualitat territorial.
- Les principals mancances comunes identificades en la participació són l'absència de determinades activitats a la comarca que donin servei i d'infraestructures i serveis com la banda ampla i el transport públic que equiparin les diferents zones de la comarca. També es menciona tant des del món de l'empresa com des de l'administració, el desajust existent entre la formació dels joves i la demanda de les activitats i la necessitat de fer difusió dels productes i serveis de la comarca basant-se en la seva qualitat i en la seva vinculació amb el territori.

ACTIVITATS A INCLOURE AL LEADER

- A l'hora de definir les actuacions que ha d'incloure o excloure l'execució del nou Leader, es té molt present el model de territori i els eixos que pretén fomentar la Carta de Qualitat de la Garrotxa i el Collsacabra. En aquest sentit, s'observa un consens significatiu entre els assistents.
- Dintre de les activitats a fomentar amb el Leader, el sector agroalimentari i el de pimes i microempreses prioritzen l'enfortiment dels respectius sectors obrint el ventall a tots aquells projectes que es presentin dins el marc de l'estratègia comarcal. Dins el sector turístic, s'observa certa consolidació de l'oferta d'allotjament i restauració i s'aposta per la creació d'activitats complementàries que enriqueixin l'oferta existent a la comarca i que atreguin visitants més enllà dels caps de setmana i temporades altes. Les opcions més valorades han estat la creació d'un ecomuseu i la creació de rutes vinculades al patrimoni natural i cultural de la comarca.

ACTIVITATS A NO INCLOURE AL LEADER

- Pel que fa a les activitats que no haurien de participar en el programa, es dibuixa un model de territori determinat on no tot hi té cabuda. Aquest plantejament és molt clar a nivell del vector ambiental: no es volen potenciar aquelles activitats amb un fort impacte al territori, ja sigui pel consum de sòl o per la contaminació que puguin generar. Dins del vector social, es prefereix optar per empreses responsables amb el seu personal i on aquest sigui preferiblement qualificat.